

23 Ocak 2019

TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ
İSTANBUL
TABİP ODASI

Sayı : HUB-2238-(G-7089)-19860
Konu : TTB Yüksek Onur Kurulu Kararı (Dr. M. Canan KARATAY EFENDİGİL- Dr. Ümit AKTAŞ)

Türkiye Psikiyatri Derneği Başkanlığı
Tunus Cd. No: 59/5
Kavaklıdere - Ankara

İlgi: 12.01.2017 tarih ve 003/2017 sayılı yazınız.

Odamıza yaptığınız ilgi başvuru üzerine;

03.12.2016 tarihinde CNN Türk adlı TV kanalında yayınlanan "Gündem Özel" adlı programda

- Meslektaşlarını zemmedici söylemlerde bulunmak,
- Kişisel reklam amaçlı söylemlerde bulunmak,
- Etik olmayan söylemlerde bulunmak iddialarıyla
- TTB Disiplin Yönetmeliği'nin 3/c, 4/c maddeleri ile

Dr. M. Canan KARATAY EFENDİGİL ve Dr. Ümit AKTAŞ hakkında oluşturulan HUB-2238-(G-7089) sayılı soruşturma dosyası ile ilgili olarak Onur Kurulumuzca verilen 13.02.2018 tarih ve 2018/023 sayılı karara Dr. M. Canan KARATAY EFENDİGİL ve Dr. Ümit AKTAŞ tarafından yapılan itiraz başvuruları nedeniyle dosya TTB Yüksek Onur Kurulu'na sevk edilmiştir.

TTB Yüksek Onur Kurulu'nun 28-29-30 Eylül 2018 tarihlerinde yapılan toplantısında değerlendirilen dosya ile ilgili alınan karar örneği yazımız ekinde sunulmuştur.

Bilgilerinizi rica eder, çalışmalarınızda başarılar dileriz.

Saygılarımızla

Dr. Osman ÖZTÜRK
Genel Sekreter
Yönetim Kurulu Adına

Eki: Karar örneği

Adres
Türkocağı Cad.
No 9 Kat 2-3
34440 Cağaloğlu
İstanbul
Telefon
(0 212) 514 02 92
(3 hat)
Faks
(0 212) 513 37 36

Anadolu Yakası
Bürosu
Osmanağa Mah.
Rihtım Cad.
Ülser İş Mrk.
No: 18 Kat: 4 D: 8
34714
Kadıköy
İstanbul
Telefon
(0 216) 349 73 04
Faks
(0 216) 414 00 84
Web
www.istabip.org.tr
E-Posta
istabip@istabip.org.tr

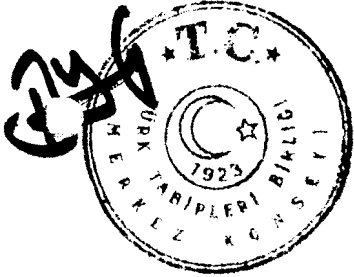
Kuruluş
1929
İstanbul Tabip Odası

CA/

TTB YÜKSEK ONUR KURULU

Dr. Ali ÖZYURT
Dr. Ahmet Nuri ETİT
Dr. Derya PEKBAYIK
Dr. Hafize ÖZTÜRK TÜRKMEN
Dr. Mehmet Sezai BERBER
Dr. Mustafa Taner GÖREN
Dr. Naki BULUT
Dr. Şemsettin KOÇ
Dr. Taha KARAMAN

Gazi Mustafa Kemal Bulvarı
Şehit Daniş Tunalıgil Sok. No:2 Kat:4
06570 Maltepe – Ankara
Tel: (0 312) 231 31 79 Faks: 231 19 52-53

2018/03-31

28-29-30 Eylül 2018

KARAR

(ABİS NO: 2018-061) İstanbul Tabip Odasının 25.04.2018 tarih HUB-2238-(G-7089)-18-6176 sayılı yazısı ekinde gönderilen Dr. M. Canan Karatay Efendigil ve Dr. Ümit Aktaş'ın para cezası ile cezalandırılmasına ilişkin İstanbul Tabip Odası Onur Kurulu kararı, adı geçen hekimlerin itirazı üzerine incelendi.

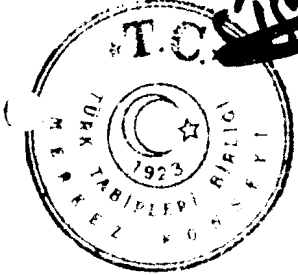
Türkiye Psikiyatri Derneği'nin, bir televizyon kanalındaki programda Dr. Canan Karatay ve Dr. Ümit Aktaş'ın meslektaşlarını zemmedici söylemlerde bulduklarını belirterek haklarında disiplin soruşturması açılmasını talep etmesi üzerine, İstanbul Tabip Odası Yönetim Kurulu tarafından adı geçen hekimler hakkında 03.12.2016 tarihinde CNN Türk adlı TV kanalında yayınlanan "Gündem Özel" adlı programda meslektaşlarını zemmedici söylemlerde bulunmak, kişisel reklam amaçlı söylemlerde bulunmak, etik olmayan söylemlerde bulunmak iddialarıyla TTB Disiplin Yönetmeliği'nin 3/c, 4/c maddeleri uyarınca soruşturma başlatılmıştır.

07.07.2017 tarihli bilirkişi raporunda; katıldıkları televizyon programında her iki hekimin belli sorular ve yanıtları üzerinde hem fikir oldukları ve aynı bilimsel inancı paylaştıklarının gözlemlendiği, tıbbın insanlık tarihi kadar eski bir sanat ve meslek olduğundan hareketle, bu sanatın uygulayıcılarının tavır ve tutumlarının hastalar ve toplumlar üzerinde oluşturabileceği olumlu ya da olumsuz tesirin mutlaka göz önünde bulundurulması ve tıp doktorlarının kendi bilgi, deneyim ve uzmanlık alanlarına bağlı kalarak hastaları veya toplumları bilgilendirmeleri gerektiği, tıp fakültesini bitiren her hekimin, tıptaki her alan benim alanımdır diyerek açıklamalarda bulunmasının ve her şeyi bilen ve/veya doğrulayan izlenimi vermesinin doğru olmadığı, her iki hekimin psikiyatri alanını ilgilendiren söylemlerine rağmen bu alanda belli bir uzmanlık eğitimi almadıkları, buradan hareketle televizyon programındaki söylemlerinin sadece genel bir hekim bakış açısından ibaret olduğu, ancak bu genel bakış açısının bir televizyon programı aracılığı ile kitleleri etkileyebilecek bir nitelik kazandığı, bilim insanı olmanın etik açıdan öncelikle sorumluluk gerektirdiği, bunun belirli bir görevin istenilen nitelik ve nicelikte yerine getirilmesi olarak özetlenebileceği, her iki hekim televizyon programındaki açıklamalarıyla her ne kadar toplumu bilgilendirmek ve bilinçlendirmek eğiliminde olduklarını belirtiyorlarsa da, bir hekim olarak ilk görev ve sorumluluğunun bir televizyon programında, karşıt ya da karşıt olmayan farklı bilim uzmanlarının da bulunduğu, objektif, tarafsız ve bilimsel gerçeklere dayanan açıklamalarda bulunmak ve tartışmak olduğunu düşünmesi gerekeceği, bilimsel gerçekler diye ifade edilen durumun ise, belli bir konu veya olgu

TTB YÜKSEK ONUR KURULU

Dr. Ali ÖZYURT
Dr. Ahmet Nuri ETİT
Dr. Derya PEKBAYIK
Dr. Hafize ÖZTÜRK TÜRKMEN
Dr. Mehmet Sezai BERBER
Dr. Mustafa Taner GÖREN
Dr. Naki BULUT
Dr. Şemsettin KOÇ
Dr. Taha KARAMAN

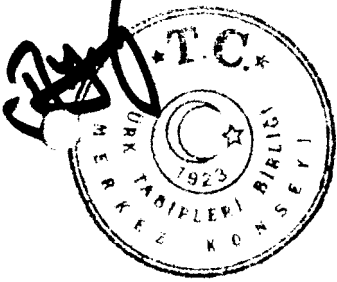
hakkında bilimin ilkelerine uygun olarak yapılmış, belli metodolojisi olan çalışmalar olduğu, gönderilen dosyada her iki hekimin İstanbul Tabip Odasına gönderdikleri yanıt yazılarında programda iddia ettikleri ve değindikleri konulara ilişkin bilimsel içerikli geniş bir kaynakçaya yer verilmediği, oysa ki programa katılan her iki hekimin iddia ettikleri bilgilerin oldukça önemli ve kamuoyunda ilgi uyandıracak türden olduğu, bilimde de sabit fikirli olmak, değişmeyen (dogmatik) gerçeklere inanmanın elbette ki doğru olmadığı, bir konu hakkında yeni bir şeyler bulabilmek için o konunun uzmanları tarafından mutlaka bilimsel araştırmalar yapılması, bunların düzgün biçimde yorumlanması gerektiği, bilimin sadece bilinenleri veya yapılmış çalışmaları tekrarlamak ve bunları paylaşmak demek de olmadığı, bilim etiğine ters düşecek bu durumun sadece belli bir fikrin veya görüşün popülerite kazanmasına sebebiyet verebileceği, her iki hekimin katıldıkları televizyon programında toplumla paylaştıkları konular bilinenleri ya da bu konuda yapılmış ve sayısı tam olarak verilmeyen çalışmaları tekrarlamaktan ibaret olduğu, her iki hekimin fikrini savundukları konu ile ilgili bilim etiğine ve ilkelerine uygun tasarlanmış, özgün çalışmalarının var olup olmadığının kendilerine gönderilen dosyadan anlaşılmadığı, böyle bir durumda fikri savunulan konuların sıklıkla başka programlarda da tekrarlanıyor olması sebebiyle, burada istenen amacın iyi ve doğru olandan saptığı ve popüleriteye ve medyatik olmaya yönelik olduğu izleniminin ağırlık kazandığının gözlemlendiği, programa katılan her iki hekimin tıp, tıbbi olgular, hastalıklar, beslenme hakkında paylaştıkları konular için kullandıkları üslup ve cümlelerin tıp camiasını hırpalayabilecek türden olduğu, sonuçta her iki hekim de aynı türden bir tıp eğitimi almış ve hekimliklerini bu temeller üzerine oturtmuş oldukları, ancak daha sonra bazı fikrinsel ayrılıklar yaşamaya başladıkları, bunun olması doğal karşılanmakla birlikte, bunları dile getirirken kullanılacak üslup, tavır ve tutuma çok dikkat edilmesi gerektiği, meslektaşlar arası iletişimi zedeleyebilecek tavırlardan uzak durmak gerekeceği, doğru bulunmayan bazı gerçekler veya sonradan fark edilen tıbbi yöntem yanlışlarının bireysel anlamda meslektaşlar arasında ve televizyon veya medya programları önünde değil, önce bilimsel platformlarda (kongre, konferans, panel) paylaşılması ve tartışılması gerektiği, sonuç olarak kendisine gönderilen dosyaya konu olan Dr. M. Canan Karatay Efendigil ve Dr. Ümit Aktaş'ın beslenme, sağlık, hastalıklar ve bunların fitoterapi veya alternatif yöntemlerle tedavisine, tıp eğitiminin ve tıp anlayışının değişmesi gerektiğine, psikiyatrik hastalıkların oluşum nedenleri ve tedavisine yönelik önerilerini iyi niyetle yaptıkları düşünülse de, programda gösterdikleri tavır ve tutumları ve konuşma üsluplarındaki yanlışları gidermediğinin gözlemlendiği, bilgi ve bilgilendirmenin tabii ki önemli olduğu, ama bunun verilmiş tarzı ve şeklinin bundan çok daha önemli olduğu, aksi halde bu durumun bireysel özerkliğe, samimiyete aykırı bir hale dönüşebileceği, dosyaya konu edilen ve ilgili programa katılan Dr. M. Canan Karatay Efendigil ve Dr. Ümit Aktaş'ın yukarıda yapılan yorumların da ışığında, dosyaya ilgi edilen konuda tıp ve genel etik ilkeler çerçevesinde kalması, daha dikkatli, daha özenli ve daha duyarlı olması gerektiği hususunun sabit bulunduğu kanaati bildirilmiştir.

Dr. M. Canan Karatay Efendigil savunmasında; sorumlu olan akademisyenin, uygulamalarda gördüğü yanlışları görevi gereği açıklama durumunda olduğunu,

TTB YÜKSEK ONUR KURULU

Dr. Ali ÖZYURT
Dr. Ahmet Nuri ETİT
Dr. Derya PEKBAYIK
Dr. Hafize ÖZTÜRK TÜRKMEN
Dr. Mehmet Sezai BERBER
Dr. Mustafa Taner GÖREN
Dr. Naki BULUT
Dr. Şemsettin KOÇ
Dr. Taha KARAMAN

Gazi Mustafa Kemal Bulvarı
Şehit Daniş Tunalıgil Sok. No:2 Kat:4
06570 Maltepe - Ankara
Tel: (0 312) 231 31 79 Faks: 231 19 52-53

bir sosyal sorumluluk çerçevesi içinde, konularda açıklama yapmasının, halkı aydınlatmasının bir hekimin asli görevlerinden biri olduğunu, bu çerçeve içinde açıklama yapmasının gayet doğal olduğunu ve meslektaşlarını ya da dernekleri zemmetme gibi bir durumun söz konusu olmadığını, hukuken, bir toplumu zemmetme, ya da bir derneği zemmetme iddiasının kesinlikle yanlış olduğunu, halkın sağlık konularında aydınlatılmasının doğal olarak, gerek yazılı, gerek görsel kanallar kullanılarak yapılacağını, halkın önünde yapılacağını, kapalı kapılar arkasında yapılan tartışmaların, halka hiç bir yararı olmadığını, iletişim teknolojisinin son derece ilerlemiş olduğu, çağımızda görsel ve yazılı medyanın gücünün tabii ki kullanılacağını, Karatay'ın düşüncelerini kimsenin benimsemesinin şart olmadığını, her bireyin fikir ve düşüncesini ifade etmesinin, Anayasamızın güvencesi altında, koruma altında olduğunu, bu nedenle sorumlu bir akademisyen olarak halk sağlığına hizmetten başka, reklam dahil hiç bir amacı bulunmadığını, sözü geçen CNN programında yapmış olduğu konuşmanın ise, sadece bir kamu hizmeti için olduğunu, halkın sağlıklı beslenmesi ve hastalanmaması ve hastalıklarından da kurtulmaları için halka yönelik yapılan açıklamalar olduğunu, açıklamaların halkın anlayacağı dilde yapılması gerekeceğini, kronik inflamasyonu önleyerek, tüm kronik dejeneratif hastalıkları, dolayısıyla depresyonu başlatmamanın elimizde olduğunu, ayrıca başlamış olanlarında iyileşmesinin mümkün olduğunu, soruşturmanın Biyotıp Sözleşmesi ve Anayasaya aykırı olduğunu, ayrıca 6023 sayılı Yasaya da aykırı olduğunu ifade etmiştir.

Ümit Aktaş savunmasında; bu suçlamaları kabul etmenin mümkün bulunmadığını, zira hiçbir açıklamalarında sağlık mensuplarını küçük düşürücü davranışlarda bulunmak, kötülemek, reklam yapmak, reklam amacına yönelik bir gaye ve sözlerinin bulunmadığını, sadece koruyucu hekimlik kapsamında fikirlerini beyan etmelerinin suç olarak kabul edilemeyeceği, esasen bilirkişi raporunda da reklam yaptıklarına ve meslektaşlarını küçük düşürdüklerine yönelik bir kanaat ileri sürülmediği, "Daha dikkatli, daha özenli ve daha duyarlı olması gerekir" gibi bir kanaat belirtildiğini, program yapıcı veya moderatörü olmadığını, davet edildiği programda sorulan sorular hakkında tıbbi fikirlerini ileri sürdüğünü, alt yazı v.s.konuların bilgi ve insiyatifi dışında olup, bu başlıklardan sorumlu tutulması gereken muhatabın kanal ilgilileri olduğunu, yaptığı çalışmalarını dikkate almadan bilirkişinin tv.lere çıkararak popüler ve medyatik olmakla itham etmesini kabul edemeyeceğini, bilirkişi objektivitenin dışına çıkıp, kişiliğine ve mesleki bilgilerine açıkça saldırıda bulunduğunu, programda söyledikleri sözlerin tamamının bilimsel verilere dayalı ve kitaplarında bu bilgilerle ilgili bilimsel referansların hepsinin mevcut olduğunu, programda kullandığı beyan ve açıklamalarda tıbbi verilere ve maddi hakikatlere aykırı hiçbir bilgi bulunmayıp halkın yalnızca doğru beslenmeye teşvik edilmesinin söz konusu olduğunu, bir tıp doktoru olması vesilesiyle doğru beslenmenin önemini vurgulamasında, hukuka ve mevzuata aykırı hiçbir durum bulunmadığını, diğer yandan yapmış olduğu beyan ve açıklamalarda depresyonun bir hastalık olduğu gerçeğinin de hiçbir şekilde inkar edilmediğini, hatta tam aksine depresyonun ciddi bir hastalık olduğu gerçeğinin, şikayet konusu beyanlarında pek çok defa vurgulandığını ve depresyonun ciddi bir hastalık olduğunu,

TTB YÜKSEK ONUR KURULU

Dr. Ali ÖZYURT
Dr. Ahmet Nuri ETİT
Dr. Derya PEKBAYIK
Dr. Hafize ÖZTÜRK TÜRKMEN
Dr. Mehmet Sezai BERBER
Dr. Mustafa Taner GÖREN
Dr. Naki BULUT
Dr. Şemsettin KOÇ
Dr. Taha KARAMAN

tedavisi için ise her şeyden önce ve en temel nokta olarak doğru beslenmenin önemli olduğunu vurgulandığını, bu gerçeklerin nedense bilirkişi raporunda gözardı edildiğini, esasen depresyon hastalığında ilaç tüketimindeki olağanüstü artış oranının Türkiye'nin kanayan bir yarası halini aldığını, ancak bilirkişinin bu gerçeği görmediğini, hal bu iken yapmış olduğu beyan ve açıklamalar da bu temellere dayalı olarak insanları öncelikli olarak doğal beslenmeye teşvik etmeyi amaçlamakta ve esasen toplum sağlığına hizmet etmekte olduğunu ifade etmiştir.

İstanbul Tabip Odası Onur Kurulu 13.02.2018 tarih 2018/23 sayılı kararında, hekimlerin eylemlerini tıbbi deontoloji kuralları çerçevesinde değerlendirmiş ve sonuç olarak; Dr. M. Canan Karatay Efendigil ve Dr. Ümit Aktaş'ın TV programında genel ifadeler kullanarak kendileri dışındaki tüm hekimleri olumsuzladıkları, uzmanlık alanları dışı konularda tartışmalı konuları kesin gibi sundukları, doğru olmayan bilgiler verdikleri, programı kişisel tanıtım ve reklam aracı haline getirdikleri, televizyon programında verdikleri bilgilerin etik olmadığı, kusurlu olduğu, halk sağlığına zarar verdiği gerekçesiyle, soruşturulan hekimlerin ayrı ayrı TTB Kanununun 39. Maddesi gereğince kusurun gerçekleştiği 2016 yılı için karşılığı olan 1325,00 TL para cezası ile cezalandırılmasına karar vermiştir.

Dosyadaki bilgi ve belgelerin incelenmesi sonucunda; kararın bozulmasını gerektirir bir neden bulunmadığından itirazların reddine, Dr. M. Canan Karatay Efendigil ve Dr. Ümit Aktaş'ın para cezası ile cezalandırılmasına ilişkin 13.02.2018 tarih 2018/23 sayılı İstanbul Tabip Odası Onur Kurulu kararının hukuka uygun bulunmakla onanmasına, karara karşı 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemesi'nde dava açma yolu açık olmak üzere oybirliğiyle karar verildi.

ASLININ AYNIDIR

Başkan: Dr. Naki Bulut
Raportör: Dr. Ahmet Nuri Etit
Üye Dr. Mehmet Sezai Berber
Üye Dr. Taha Karaman
Üye Dr. Hafize Öztürk Türkmen
Üye Dr. Şemsettin Koç

